

ART + ESCOLA + BUIT

ART I ESCOLA
2015 - 2016

ART + ESCOLA + BUIT

ART I ESCOLA

2015 - 2016

ART I ESCOLA

ART i ESCOLA és un programa impulsat per **ACVic Centre d'Arts Contemporànies** i el **Centre de Recursos Pedagògics d'Osona**, que es porta a terme en escoles i instituts. Es va iniciar el 2011 amb la col·laboració i implicació de diverses institucions, entitats i persones que exerceixen d'assessors, acompanyants o consultors del professorat que hi participa. En la seva cinquena edició compta amb la implicació del **Col·legi d'Arquitectes – Delegació d'Osona, Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic, Ex Abrupto, Fundació Privada Osona Formació i Desenvolupament, H. Associació per a les Arts Contemporànies, Idensitat, Materials Educatius, Morir de Frío, Pakdart, UVIC-UCC**, així com persones que hi col·laboren a títol individual. Tots ells constitueixen l'equip de treball impulsor d'Art i Escola.

Art i Escola promou i posa en valor la presència de l'art als centres educatius. Vol fomentar processos desplegats en col·laboració, conèixer el que es fa a les escoles en relació amb les arts, compartir-ho, contaminar els plantejaments i metodologies entre els implicats, i portar a l'escola elements que formen part dels debats culturals contemporanis.

En aquest cas, les arts poden ser nexa entre diferents disciplines que s'imparteixen a l'escola, entre el professorat de diverses escoles, entre persones que treballen en àmbits de les arts i els docents de les escoles, i també un instrument d'aprenentatge per als alumnes basat en la creació de projectes.

Objectius

- Promoure i donar valor a la presència de l'art a l'escola i des de l'escola.
- Donar suport als docents per desenvolupar projectes transversals, mostrar i difondre els treballs que es realitzen a partir d'un eix temàtic comú.
- Establir una xarxa de col·laboracions entre diferents entitats de l'àmbit de les arts i l'educació.
- Compartir recursos, metodologies i mecanismes d'avaluació, mitjançant la relació entre pràctiques artístiques contemporànies i la pedagogia.
- Donar visibilitat als projectes i treballs que es realitzin en els centres educatius.
- Proporcionar eines útils per revitalitzar la tasca educativa.

Durada i estructura del projecte

Cada centre educatiu determina la durada que atorga al seu projecte, tot i que aquesta ha de poder plantejar-se en una temporalitat coherent que permeti integrar **un procés de treball, una metodologia, uns referents i un resultat final**.

Treball a les aules. Les persones que formen part de l'equip de treball, realitzen un assessorament sobre els continguts i la metodologia als centres educatius.

Presentació conjunta dels treballs realitzats a cada escola i explicada pels alumnes. Aquest és el primer moment en el que es comparteixen públicament els treballs realitzats des de la visió dels alumnes participants. Es realitza a l'aula Magna de la UVIC-UCC.

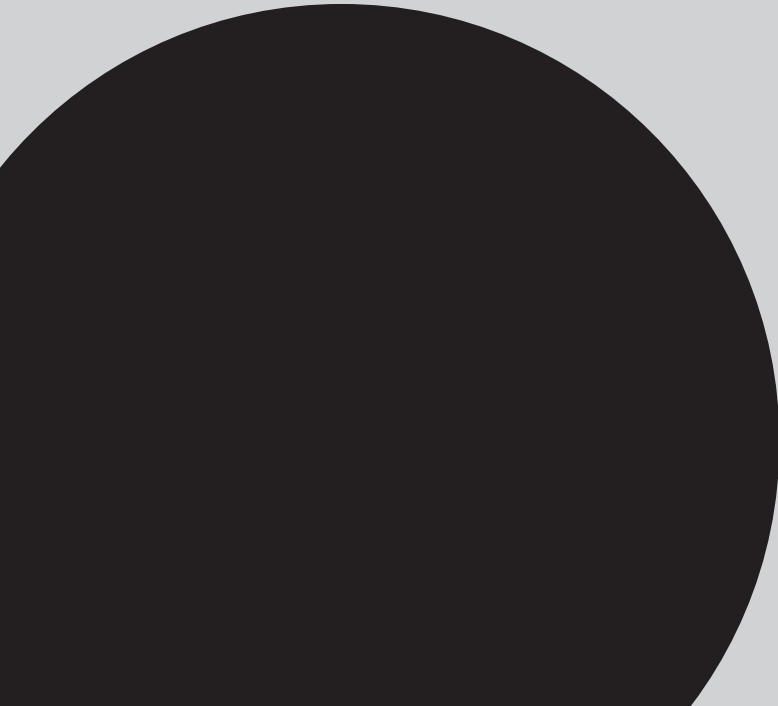
Jornada d'intercanvi d'experiències entre professorat, realitzada mitjançant grups de debat, en la que el professorat comparteix i valora les metodologies, els processos i els resultats. Es realitza en una escola participant al programa.

Presentació en format expositiu d'una selecció dels treballs realitzats, posant èmfasi en fer visible els processos. Es realitza a ACVic Centre d'Arts Contemporànies.

www.artiescola.cat – És el lloc web que aglutina les activitats i projectes realitzats en les diferents edicions d'Art i Escola. És un arxiu dels projectes que s'hi generen.

(AMB) EL BUIT

Carme Collell

Des de la filosofia a les expressions més quotidianes la noció del buit ens acompanya, sovint amb un deix negatiu. Davant un examen se'ns buida el cap i un disgust ens buida l'estómac, diem que ens fan el buit, sentim el gruix del buit quan ens deixa un ésser estimat, o els dies de pluja, aquell dit popular "carrers molls, calaixos buits", insisteix en aquest sentit de manca.

La nostra tradició cultural occidental, racional i cartesiana, enfoca els contraris com a oposicions: buit/ple, absència/presència, positiu/negatiu, blanc/negre, llum/ombra.

Però no és així en la cultura oriental, particularment en la tradició zen, en la qual els contraris es necessiten: no hi ha ple sense buit, llum sense ombra, positiu sense negatiu.

Enlloc d'enfrontar-se, els contraris formen una unitat com es fa palès en el símbol taoista del ying i el yang, encaix perfecte de la dualitat de tot allò present en l'univers. El buit no és el res sinó el tot, allò ple de tot, on tot es fusiona. És també una experiència d'unió amb allò sagrat, amb la divinitat, present sobretot en algunes religions monoteistes des dels místics cristians al sufisme musulmà o al budisme.

Pensar el buit, considerar la seva naturalesa ha esperonat l'especulació filosòfica, la investigació científica i també l'exploració artística.

El buit és el silenci en la música, són els espais blancs en la poesia, i les múltiples formes en que l'espai, aquest buit silenciós però actiu, és tractat en les arts plàstiques.

Ceràmica i arquitectura ordenen el buit útil del contenidor, els cromlecs prehistòrics s'apleguen en un ritual d'absència, com la dansa primigènica encercla un espai buit.

L'escultura del segle XX s'obre a l'espai, l'inclou a l'obra com un material més, hi dibuixa, se'l fa seu, o el busca en la naturalesa mateixa, projectant-s'hi. L'espai ja no és el fons negatiu que ocupa el volum escultòric, sinó aquell "res" amb el qual Oteiza manifestava voler treballar en ser preguntat si deixaria buit, sense res, un espai de la portada de la Basílica d'Aranzazu. O la dualitat buit/ple s'inverteix i és superada en l'obra de Rachel Whiteread en la qual "l'espai negatiu" ja sigui d'un objecte domèstic o d'un edifici, s'emmotlla i esdevé sòlid.

També el buit del silenci irromp en la música de manera afirmativa, com un so més, en el treball de John Cage i la pintura se'l fa seu, des de la presència quieta dels objectes en les natures mortes de J. B. Chardin o G. Morandi als monocroms d'I. Klein o M. Rothko en els quals la força del color busca expandir-se més enllà de l'espai del quadre i convida a una actitud meditativa.

Plantejar el tema del buit com un projecte a treballar dins l'aula és un repte, una invitació a navegar amb el buit, a parlar des del silenci, i gairebé un acte de resistència en aquests nostres entorns sorollosos i sobresaturats d'estímul.

ÍNDEX

ESCOLA ANDERSEN. Vic. Educació Infantil	10
ESCOLA ANDERSEN. Vic. Cicle Superior d'Educació Primària	11
ESCOLA DR. JOAQUIM SALARICH. Vic. 6è d'Educació Primària	12
ESCOLA EL DESPUJOL. Les Masies de Voltregà. Educació Primària	13
ESCOLA EL VINYET. Solsona. 3r d'Educació Primària	14
COL·LEGI ESCORIAL. Vic. P5 d'Educació Infantil	15
COL·LEGI ESCORIAL. Vic. 4t d'Educació Secundària	16
ESCOLA ESTEL. Vic. Educació Especial	17
FEDAC COL·LEGI PARE COLL. Vic. 3r d'Educació Secundària	18
ESCOLA GUILLEM DE MONT-RODON. Vic. Educació Infantil	19
INSTITUT JAUME CALLÍS. Vic. 3r d'Educació Secundària, Aula Oberta	20
INSTITUT JAUME CALLÍS. Vic. 4t d'Educació Secundària	21
ESCOLA L'ERA DE DALT. Tona. Cicle Mitjà d'Educació Primària	22
ESCOLA L'ESPILL. Manresa. Educació Infantil	23
INSTITUT LA PLANA. Vic. 4t d'Educació Secundària	24
COL·LEGI LA SALLE. Manlleu. 4t d'Educació Secundària	25
INSTITUT LES MARGUES. Calldetenes. 4t d'Educació Secundària	26

ESCOLA MIQUEL MARTÍ I POL. Lliçà d'Amunt. Tota l'escola, Educació Infantil i Primària	27
INSTITUT MIQUEL MARTÍ I POL. Roda de Ter. 2n d'Educació Secundària	28
INSTITUT MOIANÈS. Moià. 3r d'Educació Secundària	29
ESCOLA MUNTANYOLA. Muntanyola. Tota l'escola, Educació Infantil i Primària	30
EEE RAMON SURIÑACH I ESCOLA TOMÀS RAGUER. Ripoll. Educació Especial i 6è d'Educació Primària	31
ESCOLA DE RELINARS. Rellinars. Tota l'escola, Educació Infantil i Primària	32
ESCOLA ROCAPREVERA. Torelló. 3r d'Educació Secundària	33
COL·LEGI SAGRAT COR. Vic. 6è d'Educació Primària	34
COL·LEGI SANT MIQUEL DELS SANTS. Vic. 5è d'Educació Primària	35
COL·LEGI SANT MIQUEL DELS SANTS. Vic. 2n d'Educació Secundària	36
ESCOLA SENTFORES. Vic. Educació Infantil	37
ESCOLA SENTFORES. Vic. 2n i 3r d'Educació Primària	38
ESCOLA VEDRUNA. Tona. Cicle Inicial d'Educació Primària	39
ZER GUILLERIES (ESCOLA ELS CASTANYERS I ESCOLA EL GURRI). Viladrau i Taradell. Tots els alumnes de les dues escoles. Educació Infantil i Primària	40

El buit

EDUCACIÓ INFANTIL

Docents implicats:

Eva Arroyo, Helena Bover, Mª Àngels Costa, Pilar Costa, Andrea García, Dolors García, Mònica García, Conxi Jiménez, Laura Ordeig, Pilar Salvans, Clara Seguranyes, Mariona Vilà, Marta Vilà i Meritxell Ylla.

Assessorament:

Marià Dinarès i Quique Giménez.

Alumnes que hi participen: 175

Al llarg del primer i segon trimestre hem dut a terme diferents activitats on els nens i nenes han treballat el concepte del ple i del buit.

Per introduir el tema vam aprofitar que cada any per Nadal fem el pessebre. Vam utilitzar diferents recipients reciclats com a motlle que omplíem i buidàvem amb escaiola de manera experimental. El resultat final van ser les figures del pessebre.

Seguidament cada nivell ha realitzat una altra activitat a nivell d'aula per consolidar el concepte del buit.

Va sorgir la idea d'utilitzar l'experiment que proposa el text *Relat de les pilotes i les prioritats de la vida* <http://www.elblogalternativo.com> i que

consisteix en omplir un gerro amb pilotes de tennis. En un primer moment, la majoria dels alumnes va comentar que ja estava ple però algun d'ells es va adonar que encara quedaven espais buits. Així que hi vam anar afegint diferents materials per tal d'anar omplint aquests espais: bales, mill, sorra i aigua.

La següent activitat treballava la psicomotricitat. Vam presentar als alumnes una muralla de caixes de cartró de mides diverses. En un inici els alumnes creien que totes eren buides perquè no pesaven però quan les van aterrar dues de les caixes eren plenes d'un centenar de globus. D'aquí va sorgir la reflexió que mentre les caixes estaven plenes de globus no hi cabíem a dins, però si buidàvem la caixa, sí.

Per últim vam fer una activitat plàstica. En petits grups, els alumnes van decidir què dibuixaven sobre una placa de porexpan. Posteriorment van resseguir la línia del dibuix amb un punxó calent i van veure que el porexpan es fonia, formant així el buit sobre la línia. Llavors van pintar la placa i la van estampar sobre el paper aconseguint així un gravat.

El fet de participar en aquest projecte ha permès als alumnes adquirir una visió més específica del buit, des de l'experimentació més vivencial, atractiva i motivadora.

Penjant d'un fil

CICLE SUPERIOR D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats:

Esther Bisbal, Pili Canal, Dolors Fontarnau, Marga Herrero, Joan Ramon Puntí, Pere Roca, Marta Rovira, David Segalés i Anna Vergés.

Assessorament:

Marià Dinarès i Quique Giménez.

Alumnes que hi participen: 100

El Cicle Superior ha realitzat, aquest curs, el pessebre pensant en la proposta d'Art i Escola per treballar el buit.

Procés de treball: experimentar amb el buit i el ple treballant amb làmines de cartró, en les quals els alumnes, per parelles, han dissenyat, dibuixat, retallat i decorat una figura o element del pessebre. Tot el muntatge s'ha realitzat amb materials reutilitzats.

El pessebre és un mòbil gegant en què cada un dels braços representa una escena diferent simbolitzada per un element que cohesiona l'escena representada: escorça de suro: establia; estrella de filferro: reis; galleda de zinc: ambient d'aigua; cistell: ambient de pagès; forques: les calderes d'en Pere Botero; feix de llenya: cova dels pastors.

Les emocions al buit / Envasem les emocions

6È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: tutores de 6è. Anna Soler i Carme Vilaregut.

Assessorament: Toni Cirera.

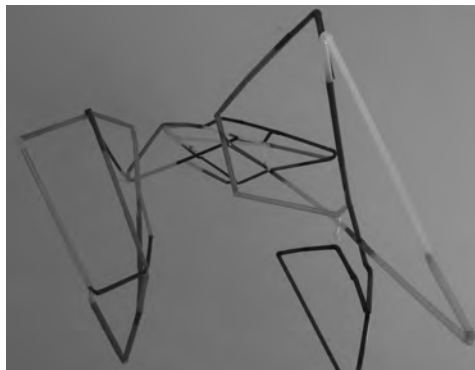
Alumnes que hi participen: 48

Emocions al buit és un treball basat en l'alfabetització emocional. El pilar bàsic ha estat la descoberta de les emocions que tots els nens i nenes senten cada dia a l'escola, provocades per la seva manera de ser i les interrelacions que es donen a l'aula.

Per identificar-les i possibilitar un treball interdisciplinari, s'han treballat els documentals "Els camins de l'escola de" emesos per TV3. Aquests han estat el fil conductor del treball. Les experiències, les emocions d'aquests nens i nenes de diferents llocs del món, han esdevingut entranyables. Posant-se en el seu lloc els nostres alumnes descobrien amb sorpresa i es meravellaven de ser tan diferents i tan iguals alhora. De fet, han estat el material bàsic per realitzar posteriorment un treball important d'expressió corporal i de descoberta interior molt profitós. Plens d'emocions

descobrien en les seves mancances i l'equilibri en canviar-ne una per l'altra amb el suport dels altres.

A mesura que cada nen i nena identificava una emoció l'escrivia en una targeta i l'envasava al buit, immortalitzant així el moment irrepetible en que s'havia produït. Seguidament les bastia plàsticament i les posava dins de la "seva caixa d'emocions", dissenyada de manera exclusiva per a ell, amb les seves emocions, amb els seus secrets.

Art: Despertem els sentits

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Assessorament: Bruna Sadurní.

Alumnes que hi participen: 124

Els alumnes han reflexionat primer en grups reduïts i després ho hem compartit: què és el buit, on el podem trobar, com l'omplim o deixem d'omplir i la representació i la utilitat que té en l'escultura i l'arquitectura.

Al taller *Musiquem* format per alumnes barrejats de primer a sisè s'ha experimentat el buit a través del so/silenci i també amb materials diversos, fent construccions d'art i de volum. Finalment l'expressió dinàmica del buit s'ha treballat al taller d'expressió corporal.

Per aconseguir fer un únic projecte, cursos de diferents nivells hem posat en comú tot el que hem fet, compartint els resultats de les nostres reflexions amb la finalitat de generar idees per poder transformar, en la mesura que sigui possible, l'espai que ens envolta.

Un cop fet el recull de les idees, s'han triat les més factibles per portar-les a la pràctica. S'ha

decidit que els més grans fessin unes estructures que reflectissin el buit i el ple, aplicant els coneixements d'arquitectura en el nostre projecte. Prèviament havíem experimentat amb maquetes tant a l'ordinador com en la construcció amb material reciclable i també s'havia participat en un taller de *lighthpainting*.

Aquestes estructures estan destinades a exposar les escultures que han fet els alumnes mitjans a partir de l'experimentació amb diferents materials. S'ha jugat amb les repeticions modulars, el buit i el ple i la composició artística.

Presentem a l'exposició un fragment d'aquest treball, és a dir un mòdul de l'estructura global que s'ubicarà a un espai del pati, ja que aquesta activitat forma part del projecte global del centre en aquest curs: *L'art, despertem els sentits. Pintura, escultura i arquitectura*.

Un buit al cor...

3R D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Eva Martínez.

Assessorament: Marta Ricart.

Alumnes que hi participen: 5

Es tracta d'un projecte artístic on hem decidit visibilitzar el buit emocional que deixen algunes persones quan desapareixen de la família, ja sigui per mort o per altres causes. Els infants han portat fotografies de casa seva, d'un membre de la família desaparegut, i hem creat una història que pugui vincular-nos-hi en fantasies.

Les famílies han resultat de gran importància en l'aportació de fotografies i informació, i han mostrat molt interès en el desenvolupament del projecte.

La percepció del buit

P5 D'EDUCACIÓ INFANTIL

Docents implicats: Anna Canelles, Elisabet Creus, Mireia Erra, Judit Esquis, M. del Mar Garolera, Núria Portabella, Roser Sierra i Imma Solà.

Assessorament: Mercè Iglesias.

Alumnes que hi participen: 60

El projecte s'ha desenvolupat dins l'àrea de visual i plàstica i música. La idea va sorgir d'una sortida on una nena va preguntar si en aquelles muntanyes es produïa eco. Aquesta pregunta ens va permetre, partint del conte del Timbaler del Bruc, introduir el concepte de ressonància, relacionar-lo amb el buit i estimular la imaginació dels alumnes. Fent una pluja d'idees van sorgir les qüestions sobre la percepció del buit, el silenci/absència de so, la foscor /absència de llum, el buit de matèria, el buit emocional i fins i tot la sensació de buit (gana) a la panxa.

Com a resultat hem realitzat activitats per experimentar amb els sentits de l'oïda, la vista i el tacte. Així, per exemple, hem cercat diferents indrets de l'escola on es produeix eco; hem jugat amb teles fosforescents i flaix i ens hem adonat

de l'absència de llum; amb el fang i els buidadors hem fet buits a la matèria; amb paper hem fet traços deixant espais sense línies... També hem provocat buits retallant papers, pintant plàstic i fent construccions amb material reciclat.

Des de música hem associat el ple amb el so i el buit amb el silenci. Això ens ha permès veure que l'espai és físic, tangible, sonor i que el percebem amb les orelles; ho hem comprovat amb la veu, amb el cos, amb instruments o escoltant la *cançó en eco* de De Lalande, on hem distingit moments en què els instruments toquen "en directe" i moments en què toquen "en eco".

Les Adoberies, un cadàver immobiliari

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Rosa Campalans i Eduard Selva.

Assessorament: Ferran Blancafort.

Alumnes que hi participen: 30

L'objectiu és fer visible i reflexionar de forma reivindicativa sobre els espais buits prenent com a motiu d'estudi les Adoberies, entenent com a cadàver immobiliari un projecte arquitectònic i urbanístic inacabat, buit o abandonat.

Després d'investigar sobre el concepte del buit i fer diferents exercicis puntuals sobre l'edifici i l'entorn de la mateixa escola, ens documentarem i visitarem el barri de les Adoberies per a més endavant situar-ho sobre el mapa i ajudar a omplir la base de dades ja existent amb informació detallada del cadàver adoptat (adreça, municipi, tipologia, metres quadrats, mapa, foto aèria...); per acabar de documentar tot el que sabem d'aquest i amb l'ajuda d'una pluja d'idees prèvia es fa una interpretació generant unes peces que mostrarem al públic al qual volem fer reflexionar sobre el tema.

Els nius buits: des-okupats

EDUCACIÓ ESPECIAL

Docents implicats: Bet Gallach, Montse Riera i Maria Rierola.

Assessorament: Montsita Rierola.

Alumnes que hi participen: 10

Experimentem, juguem, comprovem, observem, percebem... a través dels nostres sentits per aprendre de les nostres pròpies accions i omplim, buidem, acumulem, apilem, agrupem, escoltem i així és com podem intuir el buit.

Aprenem el concepte, per a nosaltres abstracte, del buit. El treballem a partir del seu contrari, del ple.

En les sessions els infants han manipulat diferents materials per tal d'anar assolint el concepte del buit i a través d'aquest procés han anat sorgint petites descobertes que els nens i nenes han donat per finalitzades.

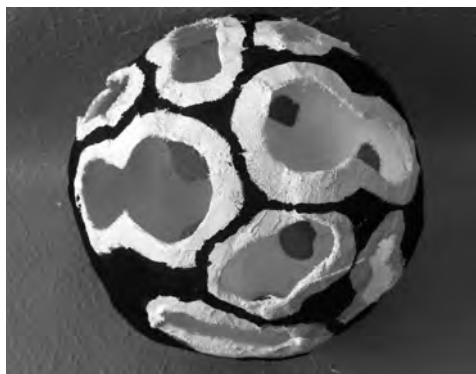
S'ha treballat amb tubs i caps de cartró, pots, paper, bales, taps, anelles... entre altres materials, omplint i buidant diferents contenidors, realitzant circuits, amb la finalitat de gaudir del joc.

Busquem el buit amb les nostres mans en el fang. Tot aquest procés que han fet els nostres

alumnes i en concret la imaginació i el treball fet per un d'ells, ens ha portat a la realització final del nostre projecte *L'elaboració de nius buits: des-okupats*. Tenint en compte les habilitats i característiques dels nostres alumnes, les diferents activitats han requerit d'un sistema de suports i adaptacions.

Donem valor a tots aquests petits gestos fets de manera conjunta durant aquests mesos en el transcurs del treball i no només al resultat final en sí.

La il·lusió, l'emoció, exaltació... són constants en l'execució de les seves produccions i, per damunt de tot, el que hem intentat assolir és el poder gaudir en tot moment del treball realitzat tant individualment com en grup, mestres i alumnes.

El buit com a recurs plàstic en la composició

3R D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Carme Goula.

Assessorament: Juan Carlos Moreno.

Alumnes que hi participen: 58

Com a punt de partida s'han vist uns referents artístics en els quals el tema del buit hi és present i seguidament s'ha fet un modelatge entre tots, que ha permès associar idees i entendre millor el significat que adquireix aquest concepte en els diferents àmbits on es troba (filosòfic, artístic, emocional...).

A partir d'aquí s'ha plantejat elaborar uns volums de petit format, on el buit és l'element compositiu i el recurs plàstic i estètic.

En grups de quatre han realitzat el treball seguint un guió pautat on havien d'explicar el significat que volien donar a la seva obra (en relació amb el tema), el procés d'elaboració, els materials necessaris i la presentació final.

Seguint les unitats pròpies del curs, han fet uns esbossos a mà alçada amb diferents vistes de

l'objecte en sistema dièdric (planta, alçat i perfil) i acotant-les a escala.

Aquestes han servit per retallar a mida les diferents parts i entendre millor com han d'anar encaixades i muntades.

S'ha donat llibertat en l'elecció dels materials per a l'elaboració del treball, però s'ha pautat la seva presentació en tres colors (blanc, negre i blau), amb la finalitat de reforçar el simbolisme del buit (infinit, manca de color, el silenci, l'absència...).

Els resultats finals han estat uns treballs molt diversos.

El buit: projecte interdisciplinari

EDUCACIÓ INFANTIL

Docents implicats: Mercè Daví, Eva Horno, Xevi López i Neus Viladecans.

Assessorament: Assumpta Cirera, Míriam Llorà i Montse Martínez.

Alumnes que hi participen: 100

Els infants del parvulari han pogut descobrir el buit jugant i manipulant durant tot el segon trimestre.

Tot i que el treball s'ha realitzat paral·lelament a P4 i P5, ha estat necessari buscar propostes on la participació fos conjunta fomentant el treball cooperatiu.

Totes les activitats que s'han dut a terme han partit de la premissa de generar hipòtesis, dubtes i descobertes.

Les activitats realitzades han estat viscudes de forma molt engrescadora i motivadora i són les següents:

Experimentació
Estructures i escultures
Descoberta de l'espai
Construcció d'espais de joc al pati
Els nostres sentiments

A mesura que s'ha anat desenvolupant el projecte s'ha anat plantejant a l'infant diferents maneres de descobrir i experimentar el buit. Aquest fet ha possibilitat que altres especialistes (educació física i música) formessin part d'aquesta experiència. Per tant, aquest projecte no té un termini de cloenda.

La sorpresa ha estat descobrir que el buit es troba a tot arreu: a l'aula, al pati, en el nostre cos, als objectes i en activitats més quotidianes.

Rastre

3R D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA – AULA OBERTA

Docents implicats: Imma Vall i Mònica Febrer.

Assessorament: Miquel Pérez.

Alumnes que hi participen: 9

S'han implicat en aquest projecte dos grups de nois i noies ben diferents, per la qual cosa hem obtingut dos resultats també diferents i hem acabat realitzant dos projectes.

En aquest cas, hem treballat el tema amb un grup d'alumnes amb necessitats educatives especials a tercer d'ESO.

Un espai o un lloc porta implícites les idees de buit i ple. Hem observat el treball *El circ* de Calder. Alexander Calder va construir uns personatges de circ en miniatura utilitzant filferro, suro, fusta, roba... Així va representar acróbates, malabars, pallassos... Hem elaborat un munt de personatges i elements que omplen de vida el circ, o bé l'aboquen al buit en la seva absència.

Rastre

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Mònica Febrer i Imma Vall.

Assessorament: Miquel Pérez.

Alumnes que hi participen: 16

S'han implicat en aquest projecte dos grups de nois i noies ben diferents, per la qual cosa hem obtingut dos resultats diferents i hem acabat realitzant dos projectes.

En aquest cas, els alumnes de 4t d'ESO que fan la matèria optativa d'educació visual i plàstica han treballat el concepte del buit des de punts de vista personals:

El que sent una persona quan perd o se separa d'algú que estima.

En memòria als joves estudiants que van desaparèixer durant la Guerra Civil.

El veritable sentit de les paraules.

El buit en l'interior d'algunes persones.

El rastre per on han passat molts.

Allò que ja ha passat.

Soledat, tristesa, silenci...

El so del buit.

En aquest cas cadascú ha utilitzat diferents materials gràficoplàstics per elaborar les seves imatges personals. Resultats com pintures, dibuixos, murals o petites maquetes il·lustren aquestes idees.

Atrapem el buit

CICLE MITJÀ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Teresa Cirera, Montserrat Montanyà, Anna Pla i Montse Ricart.

Assessorament: Teresa Font i Paquita Clot.

Alumnes que hi participen: 100

Què és el buit? On el trobem? Com es crea? Quines formes té? El podem atrapar?

La ceramista Sama Genís ens visita, ens presenta la seva obra i ens convida a descobrir el buit a partir de qualsevol material (natura, objectes quotidians, *packaging*, material de reciclatge...).

Ens deixem seduir per un espai i atrapem el buit de l'objecte que hem escollit. Un buit que transformem en un ple.

A partir d'aquí cadascú munta una instal·lació amb la peça aconseguida i l'espai d'on prové.

Està ple de buit

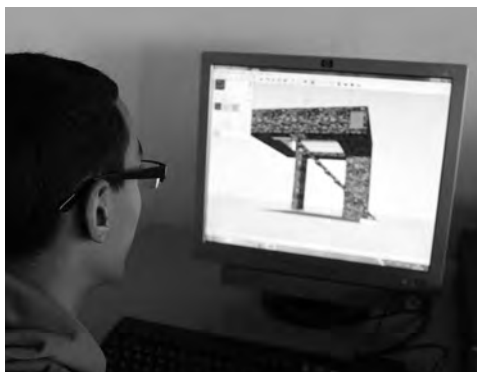
EDUCACIÓ INFANTIL

Docents implicats: Sara Puig, Anna Rubiralta, Laia Soriano i Mireia Vila.

Assessorament: Laia Ramos.

Alumnes que hi participen: 75

1. Presentació del projecte *Vivenciem el concepte de buit en els espais de l'escola* (al pati de l'escola, aula de psicomotricitat...). Els tres grups de parvulari ho experimentem amb el cos i juguem a omplir els espais buits que anem trobant.
2. Experimentació a partir de diferents propostes del concepte buit: Cada grup a la seva aula (jocs amb caixes grans; concepte buit a partir del seu oposat, ple; omplir i buidar...).
3. Treballem el buit a partir de les emocions (*Pots de les emocions*: ens buidem de ràbia i la posem dins d'un pot. Omplim un pot amb paraules que ens fan sentir bé i ens omplen).
4. El buit des de diferents disciplines de l'art: Visita d'Artistes
 - Fotografia: Xavier Gil (pare de l'escola)
 - Música i dansa: David Sisó (pare de l'escola) i Laura Bataller
 - Escultura: Marc Sellarès
5. Fem tallers a partir de les experiències artístiques: 4 tallers en grups de nens/es barrejats de P3, P4 i P5
 - Fotografia: fotografiem les coses que ens suggereixen el buit als diferents espais de l'escola. També anem a fotografiar el que es fa en els altres tallers.
 - Escultura col·lectiva: amb caixes de llumins buscant el buit.
 - Escultura individual: amb proposta de filferro, suro i boles de porexpan.
 - Dansa: seguint el fil conductor d'una història (tempesta).
6. Tancament del projecte: fem una escultura col·lectiva amb pots de vidre on cada nen/a decideix si el vol ple o buit d'aigua i ple o buit de color.
Títol de l'escultura: *Escultura buida plena de color*.

El buit 3D

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Josep Alemany Ylla.

Assessorament: Neus Larred.

Alumnes que hi participen: 12

A l'optativa de visual i plàstica ens hem plantejat investigar el concepte del buit, veure com l'han treballat diferents artistes en les diverses vessants de l'art i concretar les nostres investigacions amb la creació, per part de cada alumne, d'una escultura on s'expliciti el tema del buit utilitzant tecnologia de dibuix i d'impressió 3D.

Hem partit de zero; el tema ha sorprès als alumnes i per això han fet individualment una redacció sobre el concepte del buit, que hem posat en comú a classe. Després hem realitzat una recerca entre escultors (Eduardo Chillida, Jorge Oteiza, Richard Serra i Raquel Whiteread) arquitectes (Rem Koolhaas, Steven Holl, Zaha Hadid i Sanaa), pintors, fotògrafs. Per grups hem exposat la nostra recerca a la resta de la classe.

Un cop feta la recerca ens hem posat mans a la obra. Disposem del programa de dibuix *Sketchup* i de la tecnologia d'impressió 3D. Treballem indi-

vidualment la nostra idea del buit i l'apliquem en la realització d'una escultura. Es treballa el buidat, la macla, la sostracció, l'assemblatge...

Un cop realitzat el dibuix 3D de la nostra escultura passem a la fase d'impressió amb la impressora 3D i utilitzant plàstic PLA.

El resultat final del treball per part de cada alumne es concreta en una escultura i diverses perspectives amb ombres que ens aporten diferents punts de vista de l'obra realitzada.

TRENTA-U 8'S

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Judit Serra.

Assessorament: Mia Guiteres, amb la col·laboració de Toni Garcia.

Alumnes que hi participen: 31

Treballem forma i composició a través de la geometria per arribar a plasmar el concepte del buit. Hem començat observant, valorant les creus celtes i descobrint una organització geomètrica. Aquestes ens han permès treballar *l'abstracció geomètrica*, interessant-nos sobretot per les línies essencials de la figura representada i reduint-les a esquemes geomètrics. També treballem *l'horror vacui* (horror al buit), tenint en compte l'espai a partir dels conceptes duals com buit-ple, positiu-negatiu, blanc-negre...

Després de tenir clara la idea, els alumnes realitzen possibles propostes de creu o medalló. Amb els estris de dibuix tècnic, han passat a tinta la seva obra. A partir d'aquí s'han organitzat per parelles fusionant dues obres en una. Una vegada tenien clara la nova proposta unida, els alumnes han anat més enllà creant un positiu-negatiu, parant molta

atenció al concepte de buit com a línia no pintada.

El gravat en linòleum és una de les tècniques utilitzades per crear una nova forma d'expressió. Els alumnes s'endinsen en el món del gravat i l'estampació com a noves tècniques artístiques. L'objectiu és treballar amb la planxa una mateixa forma però mantenint aquesta dualitat. Traslladem els dibuixos realitzats anteriorment a la matriu buidant el material; el relleu serà la part impresa en el paper i el buit serà el blanc.

Finalment, aprofitant les matrius de les planxes de linòleum es treballa una altra tècnica d'estampació, el gofrat. Estampem les matrius sense entintar per tal de crear la imatge només en relleu, és a dir, estampes blanques. Totes les incisions i traces aprofundides en la matriu són relleus en l'estampació.

Així doncs, es treballa el concepte del buit de forma conceptual i procedimental. A partir d'unes formes geomètriques s'aconsegueix un traçat molt expressiu.

Digues la teva!

4T D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Neus Larred.

Assessorament: Bruna Dinarès i Elisabet Wen-ceslao.

Alumnes que hi participen: 16

Unint els projectes d'*Art i Escola* i *Digues la teva!* la proposta d'enguany consisteix en realitzar petits curtsmetratges partint d'obres artístiques d'Eduard Hopper.

Les reflexions sobre el buit que sorgeixen de la contemplació d'obres de Hopper han estat l'impuls per construir les narracions. La soledat, la comunicació, la mort, la ràbia... tots ells temes tractats des de punts de vista dels adolescents, han omplert els arguments de les seves propostes.

Amb el suport d'ACVic Centre d'Arts Contemporànies hem treballat tot el procés de realització dels projectes audiovisuals: la planificació, la realització i el muntatge. Hem rebut assessorament en programes d'edició de vídeo.

Sinopsi dels projectes treballats pels grups d'estudiants:

Cecs al sol

Un grup de cecs asseguts al sol ens expressen els seus sentiments. S'hi incorpora un personatge llegint que perdrà la vista gradualment, fins que deixa caure el llibre a terra.

Si te'n vas

Un grup d'amics, una festa, un accident i un mort. Aquesta seqüència de fets genera una disputa entre dues noies que acaba amb una altra mort!

Summer time

Moments de tristesa recordant un amic desaparegut.

Del tot al no res

Una història d'amor entre dues persones casades desencadena la mort de l'esposa d'ell quan aquesta descobreix que el seu marit li és infidel.

eMMPTy

TOTA L'ESCOLA. EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

Assessorament: Carles Arumí i Maite Palomo.

Docents implicats: Alicia Arroyo, Juan Arroyo, Judith Bertrán, Úrsula Cano, Anna Castells, David Chaler, Jordi Ciurans, Marlène Cruz, Núria Garolera, Alejandra Gutiérrez, Puri Gutiérrez, Loli Jarilla, Elena Jiménez, Segundo Jiménez, Isidora Jurado, Isabel López, Sandra Manera, Montse Martí, Rosa Mª Miró, Montse Monje, Maria Muntal, Eli Pérez, Pili Rodríguez i Patri Salmerón.

Alumnes que hi participen: 354

L'eMMPTy és un projecte artístic comú entre els alumnes d'Educació Infantil i Primària de l'escola Miquel Martí i Pol.

Tenint en compte que la temàtica del buit és molt abstracta i es pot treballar des de vessants diferents, nosaltres hem apostat per innovar i treballar el buit acostant l'art més conceptual a l'escola. El nostre projecte fomenta en els/les alumnes el plaer d'aprendre i expressar-se plàsticament amb llenguatges contemporanis.

L'objectiu a l'hora de dur a terme el nostre projecte ha estat crear una intervenció escultòrica en

un pati en desús, que representi el buit des de diferents perspectives: el buit i el ple, les emocions i la transformació de l'entorn. Aquests han estat els eixos conductors que ens ha portat a la creació d'una estructura cúbica, on cada paret aprofundeix en una de les interpretacions del concepte de buit.

A partir d'aquesta escultura–instal·lació aconseguim que el pati, un espai buit, es transformi en un espai ple. Amb una estructura que al mateix temps és buida i deixarà intuir un pati ple de volums que distorsionaran l'entorn, fent dinàmic un espai que normalment es mostra estàtic, buit i inert.

Fins i tot, el nom de l'escultura juga amb la paraula buit. Els alumnes han fusionat la paraula *buit* en anglès (*empty*) amb el nom de l'escola Miquel Martí i Pol (MMP).

Volem convidar als espectadors a observar, a reflexionar i a interpretar cada element de l'eMMPTy.

L'absència descriu l'essència animal

2N D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: M. Rosa Terradellas i Laura Vilar.

Assessorament: Teresa Font i Paquita Clot.

Alumnes que hi participen: 71

L'absència ens defineix. Cada ésser deixa rastre allà on va. Els elements que el defineixen hi són presents tot i la seva absència: el que ha fet, el que ha comunicat, el que significa per als altres...

El món animal és apassionant i amb una forta caracterització. Aquestes característiques defineixen cada una de les espècies i ens evoca la seva presència. Podem reconèixer un ocell pel seu cant, les petjades d'un mamífer, l'olor d'un animal marí... Podem distingir-lo tot i no ser-hi present.

Amb el nostre treball hem representat diferents espècies animals plasmant la seva essència. Sobre un requadre de 18x18cm hem buidat la silueta del nostre animal i el que queda sense la silueta és el que representa que és. Utilitzant color, formes i textures hem plasmat el seu simbolisme, el seu hàbitat, la seva alimentació, el seu rastre, les seves accions o el seu aspecte més característic.

Presentat com una cortina, es pot veure la representació de l'absència en el buit i el ple que ha realitzat cada un dels alumnes entre la dels seus companys.

Una aproximació al buit i a l'exili

3R D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Montse Galbany i Mia Guiteres Oliva (visual i plàstica), Jordi Peiró (música) i Oscar Fernández i Jordi Vilardell (ciències socials).

Assessorament: Esther Polo.

Alumnes que hi participen: 89

En el procés de treball hem posat en comú coneixements; els alumnes han treballat de manera individual i en grup i, també, hem impartit classes teòriques. Amb l'objectiu de despertar la curiositat sobre el concepte, han analitzat, descrit i representat la idea de buit segons la història, alguns artistes i l'experiència personal. A més, han contrastat la seva realitat amb una altra: el buit a l'exili.

El treball va començar a música amb una posada en comú dels coneixements previs sobre el buit. Es va analitzar com s'utilitza en la música i en el cinema, i es va fer una pluja d'idees. El resultat va ser un diagrama complex i desorganitzat de frases i paraules que vàrem agrupar per conceptes: colors, sensacions, música, descripció i narració...

El procés va continuar a visual i plàstica veient obres d'art històriques i contemporànies que

parlaven del buit. També es van treballar consideracions de composició, coneixements de tipografia i d'exemples de peces artístiques i gràfiques que combinen textos i imatges. Els alumnes van fer recerca sobre el concepte i la seva descripció fotogràfica. La proposta del treball de plàstica, tant individual com de grup, plantejava representar el buit a partir d'una imatge que no fos pròpia però que representés una experiència personal amb el concepte i combinar-la amb un mot, unes paraules o una frase, i justificar-ho.

Finalment, a l'assignatura de socials es va treballar un tema d'actualitat que ha permès sensibilitzar i contextualitzar el buit en una altra realitat, l'exili sirianà. La immigració, els desplaçaments, la il·legalitat que pateixen els joves refugiats sirians i l'acolliment europeu són temes que donaran als nostres estudiants una pregunta perquè en busquin la resposta: com representarien el buit els joves exiliats?

Per a més informació:

<http://artiescola-moianes.blogspot.com.es/>

Les arts i el buit

TOTA L'ESCOLA. EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA.

Docents implicats: tot el claustre.

Assessorament: Marià Dinarès i Quique Giménez.

Alumnes que hi participen: tots els alumnes de l'escola (48 alumnes)

A la nostra escola apostem per una pedagogia de les Arts Plàstiques que ensenyi a les nenes i als nens a abordar la creació, des de la pròpia sensibilitat, atenent els sentits, els sentiments i les seves pròpies vivències.

Creiem que l'educació de l'art no s'ha de centrar exclusivament en l'habilitat manual o en el coneixement tècnic, ni afavorir un sol gust estètic.

Després de la presentació del tema d'aquest curs, el nostre punt de partida va ser: Què és el buit?

A partir de les seves respostes i curiositats, els alumnes d'Educació Infantil, acompanyats de la mestra, han estat els principals protagonistes

de les activitats desenvolupades i han vivenciat diferents situacions que han donat lloc a fer hipòtesis, a manipular, a jugar i a divertir-se, a construir i sobretot a descobrir...

Els nens de Cicle Inicial, després de donar una ullada a les escultures més importants del món, han descobert que hi ha materials que estan buits per dins però que són flexibles, emmotllables i que, per tant, també serveixen per crear. Així que van fer la seva escultura de fang.

Els de Cicle Mitjà s'han inspirat en l'escultor Alexander Calder. Després de conèixer l'artista, cada nen va crear la seva escultura amb filferro fent volar la imaginació. Un cop acabades, cadascun d'ells va explicar-ne el seu significat i amb què sabia inspirat.

Els alumnes de Cicle Superior han enfocat el seu treball des de la perspectiva de les emocions i sentiments. S'han centrat en el cinema. Van començar fent fotos representant el buit que després van transformar en un curtmetratge amb música. El resultat de tot plegat va ser sorprenent i emocionant al mateix temps. En aquest cas pensem que els alumnes s'han emportat un bon coneixement d'ells mateixos i també de la seva relació amb el món.

Ple de buit

EDUCACIÓ ESPECIAL I 6È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Vanessa Clavaguera, Neus Colomer, Ignàsia Duran, Lluïsa Martín, Anna Maria Monells, Cutsi Pagès, Montse Pairó, Ramon Prat, Eva Salamó i Marta Xicota.

Assessorament: M. Sol Roca, amb la col·laboració de Pep Padrós.

Alumnes que hi participen: 62

Després de proposar una reflexió sobre el buit i escriure a la pissarra unes frases espontànies expressant aquest concepte, veiem un interès en la recerca del buit en diferents àmbits, en el nostre cos, en les accions, en els objectes, en les emocions, en l'espai escolar i en el paisatge.

Prenem consciència del fet d'ocupar l'espai, com el transitem i com el modifiquem amb les diferents maneres d'ocupar-lo. Observem aquest buit, com el dibuixem amb el cos i com el determinen els objectes. Observem l'absurditat de moltes accions quan el buit fa acte de presència. Com vivim emocionalment el buit en les nostres relacions quan ja no existeix la comunicació o la vida, quan manquen les paraules. També apareix

el concepte del buit per a moltes persones que han hagut de deixar les seves cases, pobles, ciutats i països i marxar cap a altres llocs.

També busquem el buit en el paisatge, convidem a Pep Padrós perquè ens ajudi a fer més visibles totes les sensacions i percepcions que ens ofereix la natura.

El guiatge de Pep Padrós ens va permetre endinsar-nos en una altra dimensió, una dimensió en la que el llenguatge verbal perd part de la seva força. La força rau en poder obrir i estar atents als nostres sentits per poder percebre allò que és imperceptible a primer cop d'ull. Prendre consciència, escoltar, sentir el llenguatge del propi cos per copsar el que no veiem.

D'aquesta manera ens hem pogut endinsar en el buit a la natura. El buit d'una soca, el buit d'una bassa d'aigua, el buit d'una petjada, el buit d'un pal que ja no hi és, el buit d'una closca de cargol enterrat enmig del fang, el buit d'una cruïlla de camins... Buits que esdevenen plens d'energia.

El buit

TOTA L'ESCOLA. EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

Docents implicats: tots. Maria Balsach, Marta Baqué, Irene Barnaus, Maria Casanovas, Alba Freixas, Xavi Geis, Àngels Sancliments, Soraya Torres i Núria Vilanova.

Assessorament: Laia Ramos.

Alumnes que hi participen: 84

Aquest projecte és fruit de tot un procés de reflexió i creació sobre la idea del buit.

No ha estat un procés fàcil, el resultat de cada un dels camins recorreguts per cada grup de treball són diversos però tots persegueixen el mateix, poder entendre un concepte tant abstracte a l'hora de materialitzar-lo.

Aquest curs hem arribat a cinc projectes resultants, quatre dels grups d'alumnes i un cinquè element realitzat a partir d'una proposta sorgida a una de les converses amb les famílies.

El buit de ... Rellinars

Hem fet quatre fotografies del nostre poble que, com a grup, ens han fet pensar sobre el buit. Posant i traient la tapa transparent es pot entendre la idea de com s'omplen els espais i com ens agradaria trobar-los.

Emmarquem el buit

Com que la idea de buit ens suggeria absència, les nostres produccions estan basades en diferents tipus de mancances: estómac buit, el cap buit, buit de llum, buit de temps.

El bosc buit

Després de documentar-nos i de fer diferents activitats per representar el buit, a través d'una conversa vam anar dibuixant el "nostre buit" on algunes de les idees proposades hi tinguessin cabuda. Així doncs, vam decidir fer un bosc buit utilitzant diferents tècniques i/o materials on tots junts transmetessin sensació de buidor.

Doble buit

Després de parlar-ne molt vàrem arribar a la conclusió de fer una caixa buida plena d'objectes buits. La proposta de caixa va sortir a partir de diferents esbossos i se'n va fer una tria a partir d'una votació.

Els diferents objectes buits es van anar realitzant utilitzant diferents materials sempre tenint molt clar que representàvem el buit.

Diàlegs amb una caixa de cartró

3R D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Marta Bertran.

Assessorament: Assumpta Cirera.

Alumnes que hi participen: 27

La primera part del treball ha consistit en treballar el ple i el buit a partir de 4 treballs diferents realitzats sobre paper, que ens ha servit per entendre aquests dos conceptes.

- En aquest treball els alumnes van haver de treballar sobre paper negre Din A4 en el que van enganxar formes de paper blanc que van retallar prèviament.
- El següent pas consistia en representar el buit (la part negra de la cartolina) sobre paper blanc utilitzant tinta xinesa. No era fàcil representar el buit; l'espai buit en negre es confonia amb buit i ple, fons i figura.
- El següent treball va consistir en retallar una forma tenint en ment un possible volum escultòric, que representaven en gris d'aiguada i que retallaven i després enganxaven sobre paper blanc. Representaven doncs, el ple.
- Per últim representaven la forma anterior amb tinta xinesa. El ple.

També hem passat del pla al volum fent petits treballs, fent incisions sobre un paper blanc i utilitzant el tall a manera d'intersecció entre diferents plans, partint del treball de Lucio Fontana.

La segona part del treball, *Diàlegs amb una caixa de cartró*, ha consistit en treballar el buit i després el ple utilitzant sempre la mateixa caixa de cartró en forma de cub. Han treballat el buit, tallant i buidant amb el cúter les diferents cares del cub, després d'haver vist exemples de Jorge Oteiza, Eduardo Chillida i algun exemple d'arquitectura contemporània o Le Corbusier on el treball parteix del cub.

Per acabar, hem treballat el ple, omplint. Utilitzant una altra caixa del mateix tipus com si fos un objecte poètic. Aquí els alumnes han treballat sobre la idea del ple i el que per a ells representa. Hem vist exemples d'objectes poètics de Joan Brossa.

Omplim el buit

6È D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Jordi Arumí i Jordi Bagaria.

Assessorament: Marià Dinarès.

Alumnes que hi participen: 45 alumnes

Omplim el buit? Què és el buit? Què és per a nosaltres el buit? Es pot concebre sense el seu complementari, el ple? Quina imatge representa per a nosaltres el buit? I a l'escola, on hi ha un buit?

A partir d'aquestes preguntes i d'altres reflexions ens hem plantejat com representar el buit a través del dibuix, de la imatge i del volum. Per fer-ho ens hem basat en el treball d'un artista basc, Eduardo Chillida, conegut com l'escultor de l'espai.

Hem passejat per l'escola a la recerca d'espais buits, hem pintat, hem retallat i buidat, hem enganxat i hem modelat i després de fer tot aquest treball ens hem plantejat: com podem omplir el buit?

Així que, després de pensar-hi una mica, acabem omplint un espai buit de l'escola amb un objecte que pot ser buit, com pot ser una capsa, o bé, amb moltes capses.

De què està ple el nostre buit?

SÈ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Judit Carrera, Núria Casadevall i Montse Constansó.

Assessorament: Núria Baranera.

Alumnes que hi participen: 75

A partir del conte *El buit* d'Anna Llenas, hem creat uns cercles de cartró representant la panxa de cada alumne i a l'interior hi han representat de què està ple el seu buit (família, jocs, aficions, alegria, festes...). Aquesta representació l'han fet dibuixant, pintant o bé utilitzant diferents materials enganxats. Aquests cercles van a l'interior d'una escultura que representa una gran panxa que hem creat amb la nostra assessora.

El buit?

Què és el buit?

Existeix, el buit?

Com veieu el got: mig ple o mig buit?

Així vam començar a preguntar-nos sobre aquest concepte – tan desconegut com proper, alhora del qual n'havíem de fer, ni més ni menys, que una producció artística!

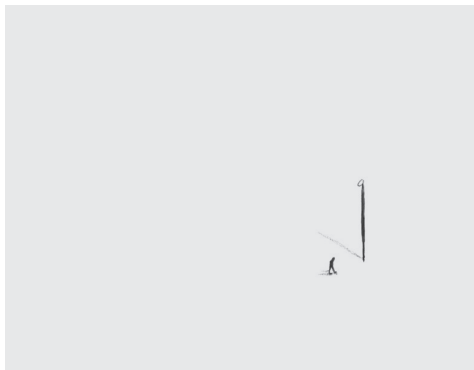
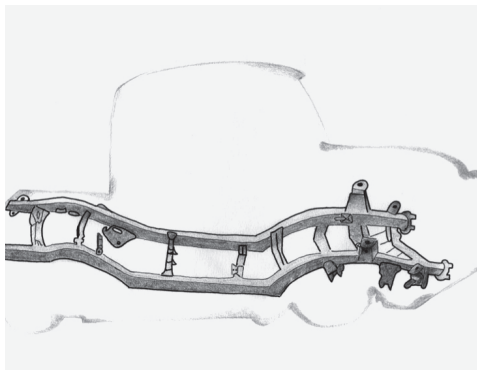
Per començar-nos a inspirar, vam mirar una presentació on podíem veure que molts artistes havien perseguit i representat el buit en les seves obres.

Vam parlar de si el buit existia o no, i es va obrir un bon debat. Que curiós que les persones utilitzem una paraula per parlar d'allò que no està ocupat, que no hi és!

Seguidament vam explicar el conte *El buit* de l'autora i il·lustradora Anna Llenas. El conte tracta d'una nena a qui se li fa un buit a la panxa i que busca taps per omplir-lo. Al final para de buscar i mira dins seu: allà hi descobreix coses meravelloses i el buit se li va fent més i més petit...

Ens vam adonar que tots tenim un buit molt ple al nostre interior, ple d'experiències, d'amor, d'amistat, ple d'alegries i tristeses, d'experiències i persones importants.

Ara sí, amb aquest descobriment i havent fet –una mica, només una mica– nostre aquest concepte complex, va arribar l'hora de la nostra creació. Es així com ens vam posar a representar allò que omple una bona part del nostre buit.

Rastres

2N D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Docents implicats: Mireia Puntí i Carné.

Assessorament: Natàlia Gonzalo.

Alumnes que hi participen: 18

Aquest projecte, de caire conceptual, té com a finalitat introduir els alumnes en la reflexió sobre el procés creatiu i el seu resultat. El rastre és la marca que un gest deixa damunt d'una superfície. Cada moviment del llapis i pinzell registra damunt del suport l'emoció que l'acompanya i, al mateix temps, evoca algun objecte, idea o sentiment que es vol representar. Després, aquesta representació esdevé un vestigi que ha donat forma a l'absència d'una anterior presència i apareix com a empremta de les accions que hem realitzat de forma voluntària i també d'aquelles que hem fet de forma inconscient. Les nostres vides estan marcades per vestigis. Tot allò que rebem del nostre entorn són rastres de la nostra existència i fragments de la nostra vida. Tots sabem que quan sentim la pèrdua o absència d'alguna cosa, de cop i volta aquesta pren un valor extraordinari. Els alumnes han experimentat plàsticament el ple i el buit, el silenci, l'absència i la monocromia del blanc i n'han deixat rastres damunt d'una gran diversitat de suports i formats. Tot procés creatiu es nodreix de molts ingredients i sovint experimenta transformacions no programades des del principi. L'absència reforça la imaginació, ens fa somiar i potencia l'acció creadora.

El buit i l'espai

EDUCACIÓ INFANTIL

Docents implicats: Rosa M. Montañez Urgell.

Assessorament: Anna Dot.

Alumnes que hi participen: 60

L'equip d'Educació Infantil de l'Escola Sentfores decidim treballar el buit que deixen les pèrdues. Comencem amb la lectura d'un fragment del conte *El conillet de color de núvol* de l'autor vigatà Manel Riera. La Laia ha perdut el seu conillet de peluix color de núvol. Nosaltres aturem la lectura del relat quan la família és conscient de la pèrdua del conillet i malgrat que el busquen no el troben.

Deixem el desenllaç de la història del conillet i la Laia a mitges per tal d'identificar-nos amb el personatge que ha perdut una cosa, i començar així, a parlar i a documentar dibuixant les molt diverses coses que perdem nosaltres. Tenim un bloc a classe, i sempre que algú perd o recorda haver perdut alguna cosa, arrenquem una pàgina d'una llibreta que progressivament va quedant buida. A mesura que treballem sobre el concepte de la pèrdua i el buit que ens deixa el que hem perdut, apareixen idees tan interessants com les

de perdre no només objectes, sinó també persones i animals que estimem, perdre coses intangibles com idees, records o el temps, o estats anímics com la paciència, l'energia o la gana. També ens adonem, que hi ha coses que perdem per sempre, i d'altres que recuperem.

El procés del nostre treball queda reflectit en els tres diaris d'aula, que parteixen de la mateixa idea però agafen camins diferents segons les decisions, idees, opinions i edat dels infants de cada grup-classe.

Una vegada finalitzat el nostre projecte, acabarem la lectura d'*El conillet de color de núvol*, i convidarem l'autor, que ens explicarà per què va escriure un conte sobre el buit que sentim quan perdem alguna cosa.

Buit i Ple a l'espai

2n I 3r D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Rosa M. Guerrero.

Assessorament: Anna Dot.

Alumnes que hi participen: 20

2n curs

Treballem el buit des de la vessant de l'espai i la plàstica. Comencem preguntant als nens què és per a ells el buit. Ens desplaçem i percebem les sensacions que ens transmet ocupar un espai molt gran i, al contrari, un de molt petit.

Posem en comú les diferents sensacions que hem experimentat: soledat, tranquil·litat, silenci, angixa, felicitat...

Entre tots parlem i consensuem com plasmarem el buit. Decidim reciclar un material de cartró. Pintem i buidem les rodonces reciclades i en fem una composició amb volum. Juguem amb la mida i el degradat de colors.

També decidim fer un mural gran amb un gran buit al mig conjuntament amb els alumnes de 3r.

Una altra idea que sorgeix és fer una escultura utilitzant pots de llauna que ja són buits. Veient que pesen massa i no s'enganxen. Acabem utilitzant cilindres de cartró.

3r curs

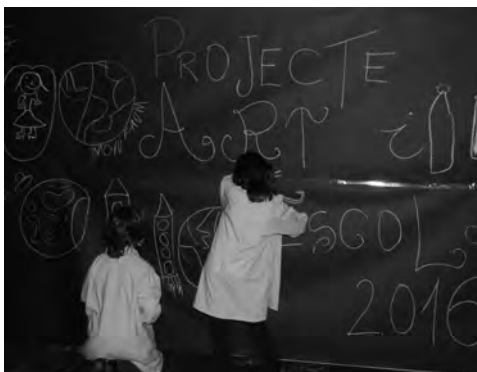
Hem experimentat amb les sensacions que ens produeix ser en un espai buit o ple. A on ens trobàvem millor, era realment buit? buit de què? Vam escoltar el nostre propi cos en espais diferents (biblioteca, wc, tutories i pati).

A partir d'una coreografia de Pina Bausch vam observar com es distribuïen els ballarins per l'espai, quines sensacions ens produïen, quin impacte visual, estètic, plàstic etc. I van decidir provar-ho.

La proposta era distribuir l'espai —on hi havia un forat que representava el buit— segons el so que sentien. Després comentaven quines sensacions els havien produït.

També vam observar la impressió que deixava el nostre cos en plastilina: el dit, el colze, el puny etc.

Finalment la proposta era construir una escultura amb blocs de fusta on es veiés un espai buit i un de ple. En vam escollir algunes i vam aconseguir, per mitjà de sorra, observar el buit que deixava l'escultura.

El buit té dos buits

CICLE INICIAL D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Docents implicats: Marta Arumí, Núria Garriga, Angus López, Maria Mestres, Ferran Orriols, Marc Piella, Mireia Sabaté, Gabriel Sagalés, Eva Ventura i Maria Viñeta.

Assessorament: David Casals i Marta Postico.

Alumnes que hi participen: 104

A partir de l'experimentació dels alumnes, de les seves conclusions i del fet que des de tutoria i cultura religiosa es va parlar del sentit del buit relacionat amb el d'absència (què sento, què passa quan em sento buit?) s'ha treballat el buit a partir de diferents tècniques i punts de partida:

- Formes del pati (buit/ple), relacionat amb l'espai i la forma.
- Nombres que tenen buits, relacionat amb les matemàtiques.
- Lletres que tenen buits, relacionat amb l'escriptura.
- Sentiments, frases fetes, expressions, poesia..., relacionat amb la comunicació oral, escrita i l'educació emocional.
- Música (el so, el silenci), relacionat amb la música.

- Sobre paper, relacionat amb la composició sobre el pla.
- Petjades, relacionat amb l'espai i la forma.
- Volums, relacionat amb l'espai i la forma.

El projecte s'acaba amb una exposició dels treballs realitzats i una autoavaluació.

El buit i el bandolerisme

**TOTS ELS ALUMNES DE LES DUES ESCOLES.
EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA**

Docents implicats: tot el claustre.

Assessorament: Arnau Vernis.

Alumnes que hi participen: 101

A partir del projecte anual de ZER, que enguany és *el bandolerisme*, el nostre treball del buit s'ha centrat en aquest tema.

A partir d'una pluja d'idees amb els alumnes es va anar acotant com volíem desenvolupar-lo.

- Les mancances pròpies dels bandolers (aliments, diners, propietats...).
- La solitud del personatge al bosc.
- El buit dels diferents amagatalls que pot trobar: coves, cabanes, barraques, etc.
- Diferents objectes d'ús quotidià buits: recipients, bossa dels diners, sacs, etc.

AE01- ART I ESCOLA | ENTORN

Curs 2011-2012

Hi han participat **22 centres educatius** i s'han portat a terme **28 projectes**, amb un total de **2.155 alumnes** implicats.

AE02- ART I ESCOLA | TEMPS

Curs 2012-2013

Hi han participat **22 centres educatius** i s'han portat a terme **26 projectes**, amb un total de **2.325 alumnes** implicats.

AE03- ART I ESCOLA | XARXA

Curs 2013-2014

Hi han participat **26 centres educatius** i s'han portat a terme **29 projectes**, amb un total de **2.405 alumnes** implicats.

AE04- ART I ESCOLA | LLUM I OMBRA

Curs 2014-2015

Hi han participat **30 centres educatius** i s'han portat a terme **35 projectes**, amb un total de **3.200 alumnes** implicats.

AE05- ART I ESCOLA | BUIT

Curs 2015-2016

Hi han participat **28 centres educatius** i s'han portat a terme **31 projectes**, amb un total de **2.662 alumnes** implicats.

Esc. Andersen, Vic (AE02-AE03-AE04-AE05) – **Esc. Bellpuig**, Sant Julià de Vilatorrada (AE04) – **Esc. Doctor Joaquim Salarich**, Vic (AE03-AE04-AE05) – **Esc. Dr Robert**, Camprodon (AE01) – **Esc. El Cabrerès**, L'Esquirol (AE02-AE04) – **Esc. El Castell**, Tona (AE01) – **Esc. El Despujol**, Masies de Voltregà (AE05) – **Esc. El Guillel de Mont-rodon**, Vic (AE05) – **Esc. El Gurri**, Taradell (AE03-AE04-AE05) – **C. El Roser**, Sant Julià de Vilatorrada (AE01-AE02-AE03) – **Esc. El Roure Gros**, Santa Eulàlia de Riuprimer (AE03) – **Esc. El Vinyet**, Solsona (AE03-AE04-AE05) – **Esc. Els Castanyers**, Viladrau (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) – **C. Escorial**, Vic (AE03-AE04-AE05) – **CEE Estel**, Vic (AE05) – **Esc. Farigola**, Seva (AE04) – **C. FEDAC Pare Coll**, Vic (AE04, AE05) – **Ins. Gurb**, Gurb (AE03-AE04) – **Esc. Ildefons Cerdà**, Centelles (AE03) – **Ins. Jaume Callís**, Vic (AE02-AE03-AE04-AE05) – **Esc. Joan XXIII**, Balenyà (AE01) – **Esc. L'Era de Dalt**, Tona (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) – **Esc. L'Espill**, Manresa (AE03-AE05) – **Esc. La Montjoia**, Sant Bartomeu del Grau (AE04) – **Ins. La Plana**, Vic (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) – **Esc. La Roca**, La Roca del Vallès (AE01) – **C. La Salle**, Manlleu (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) – **Esc. La Sínia**, Vic (AE01-AE02) – **Esc. Les Escoles**, Gurb (AE01-AE02) – **Ins. Les Margues**, Calldetenes (AE02-AE03-AE04-AE05) – **Esc. Les Pinediques**, Taradell (AE01-AE02) – **Esc. Mare de Déu del Sòl del Pont**, Roda de Ter (AE01-AE02) – **Esc. Miquel Martí i Pol**, Lliçà d'Amunt (AE03-AE04-AE05) – **Ins. Miquel Martí i Pol**, Roda de Ter (AE02-AE03-AE04-AE05) – **Ins. Moianès**, Moià (AE05) – **Esc. Mossèn Cinto**, Folgueroles (AE01-AE03-AE04) – **Esc. Muntanyola**, Muntanyola (AE04-AE05) – **CEE Ramon Surinyach**, Ripoll (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) – **Esc. Rellinars**, Rellinars del Vallès (AE04-AE05) – **Esc. Rocaprevera**, Torelló (AE02-AE04-AE05) – **C. Sagrat Cor de Jesús**, Vic (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) – **C. Sagrats Cors**, Centelles (AE01-AE02) – **Esc. Sant Marc**, Calldetenes (AE04) – **C. Sant Miquel dels Sants**, Vic (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) – **Esc. Sentfores**, Vic (AE05) – **Ins. Taradell**, Taradell (AE01-AE02-AE03-AE04) – **Esc. Tomàs Raguer**, Ripoll (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) – **Ins. Tona**, Tona (AE02-AE03) – **C. Vedruna**, Tona (AE01-AE05) – **Esc. Vic Centre**, Vic (AE01-AE03-AE04).

**INSTITUCIONS I PERSONES QUE PARTICIPEN
EN L'ORGANITZACIÓ I ASSESSORAMENT DEL PROJECTE
ART I ESCOLA (2011-2016)**

ACVic Centre d'Arts Contemporànies. (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05)
Bruna Dinarès, Maite Palomo, Ramon Parramon, Bruna Sadurní i Elisabet Wenceslao.

Centre de Recursos Pedagògics d'Osona. (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05)
Francesc Xavier Albert i Imma Verdaguer.

Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic. (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05)
Marià Dinarès, Carmen García, Toni García i Mercè Iglesias.

Fundació Privada Osona Formació i Desenvolupament. (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) David Casals i Marta Postico.

Idensitat. (AE03-AE05) Laia Ramos.

Universitat de Vic. (AE01-AE02-AE03-AE04-AE05) Núria Baranera, Assumpta Cirera-Tuti, Natàlia Gonzalo, Míriam Llumà, Montse Martínez, Miquel Pérez, Anna Prat, Marta Ricart, Montsita Rierola, Jaume Vendrell, Arnau Vernis.

Escola d'Arts Plàstiques de Torelló. (AE01-AE02-AE03-AE04) Alícia Casadesús i Elisenda Soler.

Col·legi d'Arquitectes. Delegació d'Osona. (AE03-AE04-AE05) Miquel Sitjà i Pep Padrós.

H. Associació per a les Arts Contemporànies. (AE04-AE05) Jordi Lafon, Quique Giménez, Mia Guiteres, Juan Carlos Moreno i Aina Roca.

La Farinera, Centre d'Arts Visuals. (AE01-AE02-AE03) Amanda Núñez i Joan Peiron.

Materials Educatius. (AE04-AE05). Toni Cirera.

Morir de Frío. (AE04-AE05) Anna Dot, Palma Lombardo, Blai Marginedas, Raquel Vila i Alba Vilamala.

PAKDART. (AE03-AE04-AE05) Paquita Clot i Teresa Font.

Persones a títol individual: (AE04) Neus Larred, M. Sol Roca i Quim Sosa.

Art i Escola és possible gràcies a:

Ajuntament de Vic

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb la participació de:

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya
Demarcació de Barcelona
Delegació d'Osona

EX ABRUPTO

Associació per a les
Arts Contemporànies

Motir de Frid

UVIC
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

ACVIC
CENTRE D'ARTS
CONTEMPORÀNIES

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Servei Educatiu d'Osona

ACVIC
CENTRE D'ARTS CONTEMPORÀNIES

Sant Francesc 1, 08500 Vic
Tel +34 93 885 37 04
www.acvic.org · info@acvic.org

MÉS INFORMACIÓ DEL PROJECTE
<http://artiescola.cat>

